

Güney Kore’de Güncel Feminizm Tartışmaları ve Çağdaş Edebiyattaki Yansımaları: *Kim Jiyeong, Doğum: 1982**

Current Feminist Debates in South Korea and Their Representation in Literature: *Kim Jiyeong, Born 1982*

Semra Er^{1*} Hatice Köroğlu Türközü²

Öz

Güney Kore, geleneksel ataerkil yapı ile modern toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelelerinin kesiştiği karmaşık bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Bu bağlamda feminizm, yalnızca toplumsal cinsiyet eşitliğini savunan bir ideoloji değil, aynı zamanda toplumsal yapılar ve kültürel değerlerin yeniden inşasında etkili bir düşünsel güç olarak kritik bir rol üstlenmektedir. Ancak bu dönüşüm süreci, muhafazakâr yaklaşımlar ve anti-feminist tepkilerin oluşturduğu direnç tarafından sınırlandırılmaktadır.

Bu çalışmada, Güney Kore’de 1980’lerde sendikal örgütlenmeler ve kadın dernekleri çevresinde gelişen feminist hareketlerin, 2000’li yıllardan itibaren dijital platformlar üzerinden yürütülen yeni örgütlenme biçimlerine dönüşümü incelenmektedir. Bununla birlikte, günümüzde dijital feminizm, #MeToo hareketi ve cinsiyet temelli şiddete karşı yürütülen kampanyalar gibi feminist faaliyetler ile anti-feminizm akımının yükselişi arasındaki neden-sonuç ilişkileri ele alınmıştır.

Bu kapsamda, Cho Namjoo’nun *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* eseri feminist edebiyat eleştirisi bağlamında, özellikle Judith Butler, Julia Kristeva ve Luce Irigaray’ın kuramsal yaklaşımlarından yararlanılarak değerlendirilmiş; romandaki toplumsal cinsiyet eşitsizliği ve patriarkal yapıların eleştirisi kapsamlı bir çözümlemeyle ortaya koyulmuştur. Bu yönüyle roman, günümüz Güney Kore feminist hareketinin söylemsel çerçevesiyle örtüşmekte ve feminist bilincin edebi temsiller aracılığıyla yaygınlaşmasına katkı sunmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Güney Kore, Feminizm, Anti-feminizm, Toplumsal cinsiyet eşitsizliği, Feminist edebiyat eleştirisi.

Abstract

South Korea is undergoing a complex transformation process where traditional patriarchal structures intersect with modern struggles for gender equality. In this context, feminism plays a critical role not only as an ideology advocating for gender equality but also as an ideational force in reconstructing societal structures and cultural values. However, this transformative process is constrained by resistance arising from conservative approaches and anti-feminist reactions.

This study examines the transformation of feminist movements in South Korea, from their formation around trade unions and women’s associations in the 1980s to new forms of organization through digital platforms since the 2000s. In addition, it explores the relationship among contemporary digital feminism, the #MeToo movement, campaigns against gender-based violence, and the rise of anti-feminism.

On the other hand, this study also analyzes how key themes at the center of feminist debates in South Korea such as gender inequality, patriarchal oppression, women’s participation in the labor force, discrimination, and the work-life balance are reflected in literary texts. In this context, Cho Namjoo’s *Kim Jiyeong, Born 1982* is examined within the framework of feminist literary criticism, particularly drawing on the theoretical approaches of Judith Butler, Julia Kristeva, and Luce Irigaray. The novel is examined as a comprehensive critique of gender inequality and patriarchal structures, and it is argued that this contemporary Korean novel aligns with the discourse of feminist movements and contributes to the dissemination of feminist consciousness through literary representation.

Keywords: South Korea, Feminism, Anti-feminism, Gender inequality, Feminist literary criticism.

Atıf/Citation: Er, S. & Köroğlu Türközü, H. (2025). Güney Kore’de güncel feminizm tartışmaları ve çağdaş edebiyattaki yansımaları: *Kim Jiyeong, Doğum: 1982*. *KADEM Kadın Araştırmaları Dergisi*, 11(1), 103-132. <https://doi.org/10.21798/kadem.2025.175>

* Bu çalışma, birinci yazarın ikinci yazar danışmanlığında hazırladığı doktora tezinden üretilmiştir.

¹ Doktora Öğr., Erciyes Üniversitesi, [semraer\[at\]erciyes.edu.tr](mailto:semraer[at]erciyes.edu.tr), ORCID ID: 0000-0001-5695-5752.

² Prof. Dr., Erciyes Üniversitesi, [hkore\[at\]erciyes.edu.tr](mailto:hkore[at]erciyes.edu.tr), ORCID ID: 0000-0002-3735-5652.

Extended Abstract

This study investigates the shifting dynamics of feminist discourse in South Korea and how these ideological transformations are mirrored, resisted, and redefined through contemporary literature. Tracing the evolution of feminist movements from analog collectivism in the 1980s to digital radicalism in the 2000s, the research also considers the simultaneous rise of anti-feminist backlash. In this context, literature is approached as a cultural battleground where gender roles, identity, and resistance are negotiated. The analysis is centered on Cho Namjoo's novel *Kim Jiyeong, Born 1982*, which functions not only as a fictional narrative but also as a socio-political artifact, reflecting the tensions of its time.

By merging narrative with ideological critique, the novel serves as a platform through which the emotional and political dimensions of feminist struggle become intelligible to a broader audience.

The research is guided by three central questions: How have feminist movements in South Korea transformed since the 1980s, especially under the pressures of neoliberalism and digitalization? What are the cultural and social consequences of the anti-feminist backlash on the visibility and reception of feminist discourses in literature and popular culture? And finally, in what ways does *Kim Jiyeong, Born 1982* serve as a literary mirror of gender-based oppression and collective feminist memory?

To answer these questions, the study adopts a feminist literary criticism framework, integrating theories from Judith Butler, Julia Kristeva, and Luce Irigaray. Butler's theory of gender performativity helps explain how femininity is socially constructed through repetition and normativity, while Kristeva's concept of abjection is used to interpret the ways in which female bodies and experiences are culturally rejected. Irigaray's critique of patriarchal language systems informs the analysis of how women's voices are silenced or marginalized within dominant discourses. This theoretical triad offers a robust lens to examine the mechanisms of exclusion and resistance as portrayed in literature. It also allows for an exploration of how feminist literature can function as a space of re-articulation, reclaiming the suppressed narratives of women under patriarchy.

The literature review situates the feminist movement within South Korea's democratization process in the 1980s, highlighting key milestones such as the formation of women's organizations, increased political participation, and legislative reforms including the Equal Employment Act and the Women's Development Act. It also tracks the emergence of digital feminism, particularly the influence of platforms like Megalia and public events such as the Gangnam Station Murder, both of which marked pivotal shifts in feminist consciousness and mobilization strategies. Alongside this progress, the study also notes the

concurrent rise of anti-feminist rhetoric, often driven by narratives of male victimization, economic insecurity, and fears of female empowerment that has contributed to widespread cultural resistance against feminist discourse. These historical shifts underline the dual trajectory of empowerment and resistance, which literary texts like *Kim Jiyeong, Born 1982* powerfully mediate.

The study employs a qualitative, text-centered methodology, offering a close reading of *Kim Jiyeong, Born 1982*. The novel is treated as a site of cultural critique, where themes of patriarchal surveillance, gender performance, linguistic silencing, and maternal sacrifice are explored. Jiyeong's transformation from an ordinary woman to someone experiencing psychological dissociation is interpreted as a symbolic representation of collective trauma. Her temporary embodiment of other women's voices is not simply a narrative device but a metaphor for suppressed female memory and solidarity. In Kristeva's terms, this act signals the return of what has been abjected by society - that is, the repressed and marginalized aspects of female experience that destabilize cultural norms when reintroduced into language and representation. This theoretical framing enables the novel to function as a critique of both private and institutional forms of patriarchal control. The results indicate that the novel encapsulates the pervasive and structural nature of gender inequality in South Korea. Jiyeong's experience of exclusion from professional spaces, the invisibility of domestic labor, and the societal expectation of maternal self-sacrifice reveal the multiple layers of systemic oppression. The novel critiques these conditions not through overt rebellion but through the psychological unraveling of its protagonist, a device that highlights the emotional cost of conformity. In so doing, the narrative emphasizes the emotional dimensions of structural inequality and invites readers to engage with the interior lives of women as political texts. The public reception of the novel further validates its cultural significance. When K-pop idol Irene was publicly criticized for reading the book, it became evident how contentious feminist expression remains in contemporary Korean society. The backlash not only reinforced the novel's political relevance but also underscored the limits of feminist visibility in mainstream culture. This incident also reflects how literature can transcend its fictional boundaries and provoke real-world sociopolitical debate.

The study concludes that *Kim Jiyeong, Born 1982* surpasses mere literary work; it is a political and cultural event that has shaped public discourse on gender justice in South Korea. Its ability to articulate silenced experiences and evoke collective memory affirms the transformative potential of literature in contexts where feminist voices are systematically marginalized. The text operates simultaneously as a critique of social norms and as a site of ideological intervention, bridging the personal and the political. Through its integration of theory and narrative, the novel serves as a conduit between lived experience and cultural critique.

This research underscores literature's capacity to disseminate feminist ideas and foster sociopolitical awareness. By unveiling structural inequalities and offering space for suppressed narratives, literary texts such as *Kim Jiyeong, Born 1982* contribute to both emotional solidarity and critical engagement in feminist education. The novel stands as a resource for educators, scholars, and activists seeking to challenge dominant gender ideologies through culturally resonant storytelling.

Keywords: South Korea, Feminism, Anti-feminism, Gender inequality, Feminist literary criticism.

Giriş

Güney Kore, geleneksel ataerkil değerlerle modern toplumsal cinsiyet eşitliği mücadelelerinin kesiştiği dinamik ve çok katmanlı bir dönüşüm sürecinden geçmektedir. Bu süreçte feminizm, yalnızca eşitlik talebinde bulunan bir ideolojiden ibaret kalmamakta; kültürel temsillerin, edebi anlatıların ve toplumsal normların dönüşümünde de belirleyici bir rol üstlenmektedir. 1980’lerde kolektif örgütlenme ve demokratik haklar odağında şekillenen kadın hareketleri, 2000’li yıllarla birlikte dijital aktivizme, bireysel kimlik taleplerine ve kültürel üretim alanlarına yayılmıştır (Lee, 2016; Park, 2009). Bu dönüşüm; hareketin dijitalleşme ile hız kazanması, anti-feminist direnişlerin kamusal söylemi yeniden şekillendirmesi ve kadın deneyimlerinin daha görünür biçimde edebiyata taşınması gibi çeşitli boyutları içermektedir. Özellikle dijitalleşme ve neoliberal politikalarla şekillenen yeni toplumsal dinamikler, feminist söylemlerin hem güç kazanmasına hem de anti-feminist karşı çıkışların yükselmesine neden olmuştur (Baik, 2019; Nah, 2022). Böylece Güney Kore’de feminizm, sadece politik bir duruş değil aynı zamanda kültürel bir mücadele alanı ve edebiyatta eleştirel bir anlatı biçimi hâline gelmiştir.

Bu dönüşüm bağlamında, çağdaş Kore edebiyatı da toplumsal cinsiyet eşitsizliklerini, patriarkal yapıları ve kadınlık deneyimlerini irdeleyen bir söylem alanı olarak dikkat çekmektedir. Edebi metinler, özellikle feminist kuramların sunduğu analiz çerçeveleriyle okunduğunda, kadınların görünmez kılınan emeğini, beden politikalarını ve dilsel dışlanma biçimlerini açığa çıkarma potansiyeline sahiptir. Judith Butler’ın *toplumsal cinsiyet performativitesi*, Julia Kristeva’nın *abjeksiyon kuramı* ve Luce Irigaray’ın *ataerkil dil eleştirisi* bu bağlamda çalışmanın kuramsal zeminini oluşturmaktadır. Butler (2005), toplumsal cinsiyetin sabit bir kimlik olmadığını ve tekrarlanan performatif eylemlerle inşa edildiğini savunurken, Kristeva (1982) bastırılmış ve kültürel olarak dışlanmış olanın toplumsal yapıya geri dönüşünü “abjeksiyon” kavramıyla açıklar. Irigaray (1995) ise erkek merkezli dilin kadın olan özneyi sistematik biçimde dışladığını vurgulamaktadır. Bu kuramsal çerçeveler, özellikle kadınlık deneyimlerinin edebi temsiller yoluyla nasıl yapılandığını anlamak açısından son derece işlevseldir. Ancak literatürde bu kuramsal

perspektiflerle yapılmış kapsamlı çözümleme sayısının sınırlı olduğu gözlemlenmektedir. Dolayısıyla, çağdaş Kore edebiyatının feminist kuram ışığında ele alınması hem edebi hem de toplumsal düzeyde önemli bir boşluğu doldurma potansiyeline sahiptir.

Bu doğrultuda çalışmanın temel amacı, Güney Kore’de 1980’li yıllardan günümüze uzanan feminist hareketlerin dönüşümünü ve çağdaş edebiyattaki temsillerini incelemek; söz konusu edebi yansımaların toplumsal cinsiyet eşitsizliğine karşı geliştirdiği eleştirel yaklaşımları, özellikle *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* adlı roman üzerinden analiz etmektir.

Güney Kore Feminizminin Toplumsal Arka Planı

Feminizm ve kadın hareketleri, ataerkil yapıya sahip toplumlarda tarih boyunca bastırılmış kadın kimliğini görünür kılmayı, gasp edilen hakları yeniden talep etmeyi ve kadınların toplumsal varlığını dönüştürecek yeni özneleşme biçimleri geliştirmeyi amaçlamaktadır. Güney Kore’de bu mücadele özellikle 1980’li yıllarda ivme kazanmış, kadın hareketleri demokratikleşme süreciyle eş zamanlı olarak kamuoyunda görünürlük bulmuştur. Bu dönem, yalnızca siyasal baskıların arttığı bir geçiş evresi değil, aynı zamanda kadınların sınıf, emek ve cinsiyet eksenlerinde adalet taleplerini kamuoyunun gündemine taşıdıkları bir dönüm noktası olmuştur (Cho, 2016, s. 244). Kadınlar bu dönemde, demokratik haklar mücadelesi içinde öznelliklerini tanımlama ve toplumsal dönüşümün aktif bileşeni olma yönünde önemli adımlar atmıştır.

1980’lerin Koreli kadın işçileri, üniversite öğrencileri ve entelektüelleri tarafından kurulan örgütler, cinsiyet ayrımcılığına karşı sadece bireysel değil kolektif bir mücadele de yürütmüştür. Bu dönemde kurulan kadın dernekleri, ayrımcılığı teşhir etmekle kalmamış, aynı zamanda kadınların kamusal alandaki rollerini dönüştürmeyi hedefleyen eğitim programları, kampanyalar ve yasal talepler de ortaya koymuştur (Lee & Chin, 2007). Feminist bilincin bu örgütsel kanallar aracılığıyla toplumsallaşması, tek başına bir hak mücadelesini değil; aynı zamanda edebi üretimde de temsili değiştirerek kadınların kolektif hafızasını yeniden kurma imkânını yaratmıştır.

Kadın örgütlerinin sayısındaki artış, 1980’lerin sonlarına doğru niceliksel bir çoğalma eğilimi göstermekle kalmamış, aynı zamanda niteliksel bir dönüşümün göstergesi olmuştur. 1960’larda birkaç kadın derneği bulunurken, 1989’agelindiğinde bu sayı 2000’i aşmıştır (Lee & Chin, 2007). Bu örgütlenmeler, kadınların karşılaştığı eşitsizlikleri görünür kılmakla kalmamış; eğitim, hukuk, siyaset gibi alanlarda farkındalık yaratmak ve bu alanlardaki eşitsizliklere müdahil olmak amacıyla çok yönlü faaliyetler yürütmüştür. 8 Mart 1985’te askeri rejim döneminde düzenlenen ilk Dünya Kadınlar Günü Konferansı, feminist söylemin kamusal alana taşınmasında bir dönüm noktası oluşturmuş; bu konferansta yer alan kadın örgütleri, ulusal demokratik hareketin bir parçası olarak yeni bir kadın hareketi anlayışı ortaya koymuştur (N. Lee, 2020).

Bu dönemle birlikte, kadınların eğitim düzeyinin yükselmesi ve iş gücüne katılımının artması, feminist söylemin kurumsal ve toplumsal düzeyde güçlenmesine zemin hazırlamıştır. Lee ve Chin (2007) bu sürecin ardındaki üç temel etkeni vurgular: Kadın işçilerin ve entelektüellerin sayısındaki artış, kolektif hareket etme kapasitesini artıran örgütlenmelerin yaygınlaşması ve kadınların toplumsal görünürlüğüne destekleyen sosyal dönüşümler. Bugelişmelerin sonucunda kadın hareketi, sadece ayrımcılığa tepki gösteren bir oluşum olmanın ötesinde siyasi aktörlük biçimlerine yön veren bir güç haline gelmiştir. Toplumsal değişimin yalnızca dışsal yapılarla değil, bireysel ve kolektif özneleşme biçimleriyle de bağlantılı olduğunu hatırlatan bu süreç, feminist anlatının edebi üretimle kesiştiği noktaları da önceden kuran bir dinamik olarak okunabilir.

1983 ila 1987 yılları arasında kurulan kadın örgütleri, Güney Kore kadın hareketinde kurumsal bir kırılma yaratarak feminist söylemin yönünü belirleyen aktörler hâline gelmiştir. Bu örgütler genel olarak üç temel hedef etrafında şekillenmiştir: Kadınların siyasi temsilini artırmak, cinsiyet temelli şiddetle mücadele etmek ve toplumsal cinsiyet eşitliği odaklı eğitim yoluyla farkındalık yaratmak. Örneğin 1983’te kurulan Kadın Dayanışma Derneği, kadınların kamusal alanda özneleşmesini teşvik eden kampanyalar yürütmüş; Kore Kadınlarının İletişim Hattı ise aynı yıl kurulup toplumsal cinsiyet temelli şiddeti görünür kılarak hukuki destek sağlamıştır (Choe, 2021).

Bu örgütlenmelerin etkisi kısa sürede yasal düzenlemelere de yansımıştır. Nitekim, Lee ve Chin'e göre (2007), 1987 yılı feminist örgütlenmenin kolektif mücadeleye dönüştüğü bir eşik işlevi görmüştür. Kore Kadın İşçileri Derneği ile Kore Kadın Özgürlük Derneği gibi yapılar, sınıf ve toplumsal cinsiyet temelli baskıları birlikte ele alan söylemleriyle dikkat çekmiş; kadın işçiler için güvenli ve eşit çalışma koşulları talep eden bir mücadele hattı kurmuştur. Aynı yıl farklı kadın gruplarının birleşmesiyle kurulan Kore Kadın Dernekleri Federasyonu ise, cinsiyet eşitliğini bireysel ve kurumsal düzeyde savunmayı amaçlayarak uzun soluklu hukuki reformlara zemin hazırlamıştır. Bu örgütlenme biçimleri, ilerleyen yıllarda edebi temsillerde karşımıza çıkacak olan kolektif kadın öznesinin tarihsel ve politik zeminini inşa etmiştir.

1980'lerin sonunda ivme kazanan kadın hareketi, toplumsal farkındalık yaratmakla kalmamış, aynı zamanda hukuki ve siyasal kazanımlara da öncülük etmiştir. 3989 sayılı *İstihdamda Cinsiyet Eşitliği Yasası* (RG, 4 Aralık 1987, Sayı 10802) iş gücünde kadınlara karşı uygulanan ayrımcılığı önlemeyi ve cinsel tacizi suç kapsamına alarak kadınların çalışma yaşamındaki konumlarını güçlendirmeyi hedeflemiştir. Bunu 4702 sayılı *Cinsel Suçların Cezalandırılması ve Mağdurların Korunması Yasası* (RG, 5 Ocak 1994, Sayı 12609) ve 15826 sayılı *Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Yasası* (RG, 1 Temmuz 1998, Sayı 13944) izlemiştir. En kapsamlı reform ise 1995 yılında yürürlüğe giren 5136 sayılı *Temel Kadın Gelişimi Yasası* (RG, 30 Aralık 1995, Sayı 13202) olmuştur. Bu yasa ile kadınların sosyal, ekonomik, politik ve hukuksal statülerini geliştirmeye yönelik beş yıllık planların hazırlanması zorunlu hâle getirilmiş, cinsiyet eşitliği ilkesi anayasal düzeyde genişletilmiştir (Kim, 2011).

Ancak bu yasal düzenlemeler feminist hareket tarafından sadece kazanım olarak değil aynı zamanda sorgulama alanı olarak da değerlendirilmiştir. Uygulamadaki sınırlılıklar, kadınların kamusal alanda görünürlük kazanmalarına karşın ataerkil normların yeniden üretildiği yapıları ortadan kaldıramamış; bu da feminist hareketin politik söyleminde yeni bir sorgulama sürecini tetiklemiştir. Bu çelişkiler, özellikle çağdaş edebiyatta kadın karakterlerin “yarım kalmış özneleşme” (Lee, 2023, s. 103) süreçlerinde kendini göstermiş; yasaların sunduğu haklarla toplumsal gerçeklik arasındaki gerilim edebi anlatılarda sıklıkla işlenerek görünür hale gelmiştir. Bu noktada, yasal kazanımların yapısal ve kültürel

düzeyde nasıl içselleştirildiği sorusu feminist edebi eleştirinin de merkezine yerleşmiştir.

2008 yılında iktidara gelen yeni muhafazakâr hükûmetle birlikte, Güney Kore devletinin özellikle 1995’teki *Temel Kadın Gelişimi Yasası*’nın yürürlüğe girmesiyle ivme kazanan, kadınların sosyal statüsünü yükseltme ve toplumsal cinsiyet eşitliğini yasal, kurumsal ve politik düzeyde ilerletme yönündeki stratejilerinde sapmalar gözlenmiştir. Bu dönemde iktidara gelen Lee Myungbak hükûmeti, neoliberal kalkınma politikalarını önceliklendirmiş; feminist hareketle mesafeli bir ilişki kurarak toplumsal cinsiyet eşitliğini önceleyen devlet politikalarının kapsamını daraltmıştır. Nitekim Ma, Kim ve Lee (2016), bu dönemi feminist grupların politika yapım süreçlerinden dışlandığı, buna karşılık muhafazakâr kadın örgütlerinin hükûmet söylemini destekleyen araçsal aktörler olarak öne çıkarıldığı bir kırılma evresi olarak tanımlar. Hükûmetle yapılan iş birlikleri de feminist örgütlerin politikalarını net bir biçimde tanımlamasını zorlaştırmış, bu durum feminist hareketin bağımsızlığına yönelik tartışmaları beraberinde getirmiştir. Shin (2011) ve Seo’ya göre (2012) bu süreçte kadın hareketi, geleneksel patriarkal yapılar ile devlet destekli eşitlik politikaları arasında sıkışarak hem siyasi temsiliyetini kaybetmiş hem de öznelik krizine sürüklenmiştir. Feminist aktivistler, kamu politikalarına yön verme fırsatını değerlendirirken, aynı zamanda eleştirel duruşlarını yitirme tehlikesiyle karşı karşıya kalmışlardır. Bu dönemde örgütlerin görünürlüğü azalmış, hedefleri belirsizleşmiş ve kamuoyundaki etkileri zayıflamıştır. Bu durum, siyasi ve kültürel düzeyde de feminist hareketin sorgulanmasına neden olmuştur.

Aynı yıllarda, Batı literatüründe 1990’ların başında tartışılmaya başlanan post-feminizm olgusu, Güney Kore bağlamında da gündeme gelmiştir. Neoliberal kapitalizmin bireysel başarıyı ve tüketimi öne çıkaran söylemleriyle iç içe geçen post-feminist yaklaşımlar, kadınların özgürleştiği yanılsamasını üretirken, kolektif mücadele kültürünü aşındırmıştır. Lim (2011) ve Jang’ın (2011) aktardığı üzere, akademide kadın araştırmalarının sayıca artması, feminizmin toplumsal etkisinin yaygınlaştığı anlamına gelmemiş; aksine, bu durum feminist söylemin içeriğini belirsizleştiren bir dönüşüme işaret etmiştir (Akt. Gang, 2013). Bu çelişki, özellikle edebiyatta sessizlik, görünmezlik ve aidiyetsizlik gibi temalarla ifade bulmuş; bireysel düzlemde çözülmeyen çelişkiler, kadın karakterlerin anlatılarında sıklıkla işlenmiştir.

2010'ların ortasından itibaren Güney Kore kadın hareketi, geleneksel örgütlenme biçimlerinden dijital aktivizme doğru önemli bir dönüşüm yaşamıştır. Dijital platformların sağladığı görünürlük, feminist hareketin kamusal alandaki etkisini artırmış; özellikle genç kadınların liderliğinde şekillenen yeni kuşak feminizm, dijital dilin araçsallaştırılmasıyla daha geniş bir kitleye ulaşmıştır.

Bu bağlamda 2015 yılında kurulan Megalia, cinsiyetçi dijital içeriklere karşı geliştirdiği “aynalaştırma” (mirroring) stratejisiyle büyük ses getirmiştir. Mizah (erkek egemen dilin taklidi), parodi ve provokatif söylem yoluyla sistemik cinsiyetçiliği ifşa eden bu hareket, kamuoyunda yoğun tartışmalara yol açmış; kimi çevrelerce “erkek düşmanlığı” ile suçlanmış, kimilerince ise kadınların dijital alanda kolektif özneleşmesini mümkün kılan bir eşik olarak değerlendirilmiştir (Jeong, 2020; Lee, 2019).

Megalia'nın başlattığı dijital direnişin en görünür kırılma noktalarından biri, 2016'da yaşanan Gangnam İstasyonu cinayeti olmuştur. 34 yaşındaki Kim Sungmin isimli bir erkeğin, “kadınlar tarafından görmezden gelindiği” gerekçesiyle tanımadığı bir kadını metro istasyonunda öldürmesi, feminizm hareketini hedef alan şiddetin sembolik bir örneği hâline gelmiştir. Cinayetin ardından kadınların metro çevresinde düzenlediği anma etkinlikleri ve toplumsal cinsiyet temelli şiddete karşı geliştirdikleri kolektif söylem, feminist hareketin kamuoyundaki görünürlüğünü dramatik biçimde artırmıştır (Cheon, 2016). Olayın hükûmet tarafından “kadın nefretiyle ilgisi yok” şeklinde yorumlanması, devletin cinsiyetçi şiddet karşısındaki tutumunu yeniden sorgulatan bir krize dönüşmüştür. Aynı dönemde, kamusal ve özel alanlara yerleştirilen gizli kameralarla kadınların mahremiyetini ihlal eden “molka” (gizli kamera) skandalları da gündeme gelmiş, feminist hareket bu skandallar üzerinden dijital patriarkanın ifşasına yönelmiştir (Kim, 2017).

Gangnam İstasyonu cinayetiyle kitlesel bir kırılma yaşayan dijital feminizm, kısa sürede daha radikal yönelimlerle farklılaşmıştır. Bu bağlamda Megalia sonrası ortaya çıkan yeni feminist dijital çevre, yalnızca direniş stratejilerinin değil, kadın kimliğinin de radikal biçimde yeniden tanımlanmasına yol açmıştır. Bu sürecin dikkat çeken örneklerinden biri “4B hareketi”dir. Womad platformu etrafında şekillenen bu

hareket, “Bihon” (evliliğe hayır), “Bichulsan” (çocuk doğurmaya hayır), “Biyonae” (romantik ilişkilere hayır) ve “Bisekseu” (cinsel ilişkilere hayır) ifadelerinden oluşmakta; kadın bedenini, emeğini ve arzularını erkek egemen sistemin dışına çekmeyi hedeflemektedir (Jeong, 2020, s. 6). 4B hareketi, kadınların ataerkil aile yapısına ve neoliberal devlet politikalarının dayattığı doğurganlık temelli vatandaşlık anlayışına karşı da direndiği yeni bir özneleşme biçimini temsil eder. Bu radikal duruş, edebi temsillerde kadının geleneksel rollerden kopuşunu ve bireysel varoluş arayışlarını betimleyen figürlerin çoğalmasına da olanak tanımıştır (Jeong, 2020; Park, 2013).

2018 yılında Tongyeong Cumhuriyet Savcılığı’ndan Seo Jihyun’un, bir televizyon programında eski müdürünü cinsel tacizle suçlamasıyla Güney Kore’de #MeToo hareketi yeni bir ivme kazanmıştır. Seo’nun bu ifşası, bireysel bir deneyimin yanı sıra kolektif belleğin kamusal alanda inşasına zemin hazırlamıştır (N. Lee, 2020). Sinema, medya ve K-pop sektörlerinden kadınların da benzer anlatılarla harekete katılması, feminist söylemin kültürel mecralarda giderek güçlenmesini sağlamıştır. #MeToo, tanıklığa dayanan bir direniş biçimi olmasının yanı sıra kadınların sessizlikten söze eriştiği, özel deneyimlerin toplumsal görünürlüğe taşındığı söylemsel bir dönüşüm aracı olarak da değerlendirilmelidir. Bu sosyo-kültürel dönüşümler sadece politik alanda değil edebî üretimlerde de güçlü yansımalar bulmuştur. Feminist hareket, Cho Namjoo’nun *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* romanında olduğu gibi çağdaş Kore edebiyatında sıklıkla karşılaşılan “sessizliğin dili”, “travmatik hafıza” ve “bedensel hatırlama” gibi temaların zeminini oluşturmuş; böylece feminist hareketin toplumsal yankısı, edebi yapılar üzerinden yansıtılmıştır.

Güney Kore’de Anti-Feminizm Söyleminin Yükselişi

2000’li yıllardan itibaren Güney Kore’de feminist hareketin hem akademik hem de toplumsal düzeyde görünürlük kazanması, buna paralel olarak anti-feminist söylemlerin de güçlenmesine yol açmıştır. Feminist kuramın kurumsal olarak kabul görmeye başlaması, bazı kesimler tarafından “kadınların artık ayrıcalıklı konumda olduğu” şeklinde yorumlanmış; bu da kadın hakları taleplerinin mevcut düzen için tehdit olarak algılanmasına yol açmıştır. Gang’a göre (2013), özellikle genç erkekler

arasında yükselen bu tepki, neoliberal bireycilik, ekonomik güvencesizlik ve sosyal medya aracılığıyla yayılan dezenformasyonla birleşerek anti-feminizmi yalnızca politik bir duruş değil, aynı zamanda kültürel bir direniş biçimi hâline getirmiştir.

Bu söylemler, feminizmin eşitlik talebini “haksız avantaj” arayışı olarak çarpıtarak kadınları hem güçlü hem de “tehlikeli” figürler olarak konumlandırmaktadır. Lee (2011), bu çerçevede kadınların artık “zayıf” bir grup olarak algılanmadığını, dolayısıyla eşitlik taleplerinin toplumda bencilce bulunabildiğini belirtir. Bu algı, feminist söylemlere yönelik sistematik tepkileri beslemekte; özellikle kadınların ifade alanlarında suskunluk, dışlanma ve itibarsızlaştırma biçiminde tezahür etmektedir. Medya ve popüler kültür, bu karşıtlığın yoğunlaştığı mecralar hâline gelirken, kadınların temsili sıklıkla alaycı, bastırıcı ya da çarpıtıcı anlatımlarla yeniden üretilmektedir. Bu bağlam, çağdaş edebiyatta sıkça karşılaşılan “bastırılma”, “yabancılaşma” ve “dil kaybı” gibi temaların arka planını oluşturmaktadır.

Anti-feminizmin yükselişi, kültürel değerlerin ve ekonomik koşulların ürettiği bir söylem dönüşümüdür. Gang (2013), neoliberal politikaların bireysel başarıyı yücelten yapısının, kolektif dayanışmayı görünmez kıldığını ve kadın hakları taleplerini kişisel çıkar arayışı gibi gösterdiğini belirtir. Bu durum sadece kadınlara değil, aynı zamanda erkeklere de toplumsal roller bağlamında krizler yaşatmaktadır. Ekonomik belirsizlik ve iş güvencesizliği, genç erkeklerin geleneksel “aile geçindirme” rollerini sorgulamasına yol açmakta; bu kırılmalı hali ise kadınlara yönelik öfke ve düşmanlığı besleyen bir zemin oluşturmaktadır (Cheon, 2016).

Toplumsal cinsiyet dinamiklerinin dönüşümünde, özellikle “erkekliğin tehdit altında olduğu” algısı öne çıkmaktadır.

Kim ve Kweon (2022), genç erkeklerin kadınların sosyal ve ekonomik alanlarda yükselişini kendi toplumsal statülerine yönelik bir tehdit olarak algıladıklarını ve bu algının cinsiyet eşitliğine yönelik politikalarla karşı direnç göstermelerine yol açtığını belirtmektedir. Bu çerçevede, toplumsal yapısal cinsiyet ayrımcılığı gibi sistemseller sorunların çoğu zaman bireysel yetersizliklere indirgenerek algılandığı, genç işsizliği gibi konuların ise kadın hareketleri ya da feminizmle ilişkilendirilmediği

görülmektedir. Yapısal eşitsizliklerden kaynaklanan zorlukların bireyler tarafından kişisel başarısızlık olarak içselleştirilmesi, erkeklerde “sömürülme” hissinin gelişmesine zemin hazırlamaktadır (Mun, 2016, s. 60). Ancak bu duygulanım, çoğu zaman yanlış hedeflere yönelmekte; göçmenler, kadınlar ve diğer dezavantajlı toplumsal gruplar, sistemsel mağduriyetlerine rağmen “sömüren öteki” olarak temsil edilmektedir. Bu çarpıtılmış algılar, feminist edebiyat gibi eleştirel üretim alanlarına da yönelen karşıtlık biçimlerine dönüşmekte; kadın yazarlar ve feminist anlatılar, tematik ve ideolojik düzeyde de hedef alınmaktadır. “Kimchinyeo” (kimchi kadını) veya “Kkolpemi” (çirkef feminist) (Jeong, 2020, s. 82) ifadelerinin yanı sıra *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* romanında olduğu gibi “ana kene” gibi terimler, kadınların toplumsal varlığını ve entelektüel üretimini aşağılamaya yönelik bir dil politikası hâline gelmiştir.

Anti-feminist söylemin sosyal medyanın yanı sıra kültürel üretim alanlarını da biçimlendirmeye başladığı bu dönemde özellikle K-pop sektörü, kadın sanatçılar üzerindeki normatif baskılarla bu sürecin merkezine yerleşmektedir. Kadın sanatçıların dış görünüşleri, davranışları ve sözleri sürekli denetlenmekte; feminizme dair en küçük ima, sosyal medya linçleriyle karşılanmaktadır. Bu nedenle birçok sanatçı sessiz kalmayı ya da görüşlerini dolaylı ifadelerle sınırlamayı tercih etmektedir.

Bu durum, edebiyatta sıkça rastlanan “konuşamayan kadın” imgesini bireysel travmaların ve sistematik susturma stratejilerinin bir yansıması hâline getirir. Kadın karakterlerin suskunluğu, çoğu zaman bireysel bir ruhsal çöküntüden çok, toplumsal baskının içselleştirilmiş bir sonucu olarak temsil edilir. Bu bağlamda sessizlik, bir eksiklik ya da mağduriyetin ötesinde ataerki yapılar karşısında kadına biçilen edilgenliğin sembolüdür. Dolayısıyla feminist edebi metinlerin anlamı, sadece içerikleriyle değil, üretildikleri toplumsal bağlamla da beraber değerlendirilmelidir. Özellikle *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* gibi eserler, bireysel açıdan bir kadının hikâyesini anlatmakla kalmaz; aynı zamanda sistematik olarak bastırılan, görünmez kılınan ve siyasal olarak etkisizleştirilen Kore kadınına edebi formla işler. Anlatının merkezindeki karakterin yaşadığı etkisizleştirilme, maruz kaldığı toplumsal şiddet kadar; devlet söylemi, medya temsilleri ve aile yapıları tarafından da inşa edilmektedir. Bu nedenle anti-feminizm, sosyal bir tepki olmanın yanı sıra edebi temsillerin biçimini belirleyen ideolojik bir etken olarak da değerlendirilmelidir.

Çağdaş Kore Edebiyatında Feminizmin Yükselişi

Anti-feminist söylemlerin yükselişiyle birlikte Güney Kore’de kadınların kamusal görünürlüğünün tehdit altında olduğu bir dönemde, edebiyat yalnızca bireysel ifade alanı olmanın ötesinde kolektif direnişin üretildiği bir platforma dönüşmüştür. Kadın yazarlar, bireysel hikâyeleri ve sistematik baskı biçimlerini metinlerinde temsilştirerek toplumsal hafızanın yeniden inşasına katkı sağlamışlardır. Bu bağlamda çağdaş Kore edebiyatı, estetik sınırların ötesinde, feminist düşüncenin dil, beden ve bellek temelli direniş anlatısına zemin sunmaktadır.

1980’lerden itibaren feminist düşünceler edebiyatla daha güçlü biçimde kesişmeye başlamış; kadın yazarlar, ataerkil sistemin ürettiği eşitsizlikleri hem bireysel hem de yapısal düzeyde sorgulayan bir anlatı dili geliştirmiştir. Bu süreçte feminizm, ideolojik bir yönelim ve edebi üretimde toplumsal dönüşüme müdahale biçimi olarak yer edinmiştir. Kim (2011), kadın edebiyatını sanatsal bir ifade olmanın ötesinde patriarkal düzeni dönüştürme amacı taşıyan politik bir müdahale biçimi olarak tanımlar.

Çağdaş Kore kadın edebiyatının belirleyici temaları arasında; ev içi emek, annelik, toplumsal cinsiyet eşitsizliği, sınıfsal sömürü ve kültürel patriarka yer almaktadır. Kadın karakterlerin yaşadığı baskı altına alınma, aile ya da iş yaşamındaki bireysel krizlere indirgenmemekte, bunun yerine yapısal ataerkil ilişkiler eleştirel bir gözle işlenmektedir. Özellikle kapitalist üretim sistemiyle patriarkanın kesişiminde yer alan “ikili sömürü” biçimi, kadınların ekonomik ve duygusal emeklerinin sistematik olarak değersizleştirilmesiyle ilişkilendirilir. Bu temalar, kadın anlatılarında sadece kurbanlaştırıcı bir pozisyona değil, aynı zamanda direniş stratejilerine de zemin hazırlar.

Bu bağlamda feminist edebiyat ile emek mücadelesi arasında doğrudan bir bağ kurulmuştur. Kadın yazarlar, sınıfsal aidiyetleri ve toplumsal cinsiyet kimliklerini birlikte düşünerek, edebiyatı hem sömürü ilişkilerinin hem de kimlik siyasetinin açığa çıkarıldığı bir alan hâline getirmiştir. Bu anlatıların kolektifleştiği mecralardan biri de 1980’lerde kurulan feminist edebi dergilerdir. Bunlar arasında

öne çıkanlardan biri *Bir Başka Kültür* dergisidir. Bu gibi feminist edebi dergiler, kadınların bireysel deneyimlerinin yanı sıra kolektif mücadele pratiklerini de görünür kılmıştır. Bu dergi, kadınların edebi alanda kendi gündemlerini oluşturabilecekleri bir alternatif platform sunmuş; kadınlık deneyimlerinin sınıf, emek, annelik ve toplumsal cinsiyet gibi kesişimsel alanlarda tartışılmasını sağlamıştır. Dergide yer alan yazılar, şiirler ve kuramsal metinler aracılığıyla, kadınların gündelik yaşamdaki baskı biçimlerini doğrudan ifade edebildikleri bir kamusal söylem alanı yaratılmış; bu yolla edebiyat, kadın özgürleşiminin yalnızca edebi estetikle sınırlı olmayan, toplumsal dönüşümle iç içe geçmiş bir mücadele alanına dönüşmüştür. Y. Cho (2016), bu süreci kadın anlatıcıların sadece temsilî değil, aynı zamanda söylemsel ve politik bir müdahale olarak gerçekleştirdiğini vurgular. Derginin “kadınlar tarafından, kadınlar için” kurulmuş yapısı, feminist eleştirinin yazınsal ve toplumsal bir direniş biçimi olarak kurumsallaşmasına da olanak tanımıştır.

Bu tarihsel ve toplumsal bağlam, 2010’lar sonrası edebi üretimi de biçimlendirmiştir. Özellikle Cho Namjoo’nun *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* adlı romanı, bireysel travmalarla toplumsal hafıza arasındaki ilişkiyi feminist bir çerçevede kurar. Roman, sıradan bir kadının yaşam öyküsü üzerinden Güney Kore’de kadınların sessizliğe zorlanma, bastırılma ve değersizleştirilme deneyimlerini görünür kılar. Karakterin yaşadığı psikosomatik çöküş, ataerkil sistemin kadınları susturmaya yönelik yapısal baskılarının bir tezahürü olarak betimlenir. Bu yönüyle eser, feminist literatürde “sessizliğin dili” olarak adlandırılan temayı somutlaştırır ve okuyucuya, görünmeyen şiddet biçimlerini fark etme imkânı sunar.

***Kim Jiyeong, Doğum: 1982* Romanında Kadın Kimliğinin Kurgulanışı: Feminist Edebiyat Eleştirisi Bağlamında Bir Okuma**

Kadın bedeni, sadece fiziksel olarak kontrol edilmez. Aynı zamanda toplumun kadınlara dair kuralları (kültürel normlar) ve dil (söylem) aracılığıyla da kontrol edilir. Julia Kristeva’nın “abjeksiyon” kavramı, yalnızca bireyin bilinç ve bilinç dışı süreçleriyle beden arasında kurduğu ilişkiyi değil, aynı zamanda bu bedenin toplumsal olarak nasıl kontrol altına

alındığını ve patriarkal tahakküm altında nasıl dışlandığını da açıklamaya yarayan temel kuramsal araçlardan biridir. Kristeva'nın psikanalitik yaklaşımı, özellikle kadın bedeninin "abjekt" hâline getirilerek hem arzu nesnesi olmaktan çıkarılmasını hem de kültürel ve sembolik düzeyde ötekileştirilmesini analiz etme imkânı sunar (Kancı & Tarcan, 2022; Kristeva, 2014). Kancı ve Tarcan'a (2022) göre ise abjeksiyon fiziksel dışkılama ötesinde patriarkal tahakküm altında "bayağı", "dışlanması gereken" olarak kodlanan tüm deneyimleri kapsar. Kadın bedeni ise bu tahakküm içerisinde, tıpkı bedenin "atıkları" gibi bastırılmış ve kültürel söylem içinde denetime tabi tutulan bir imgeye evrilir.

Romanın bir sahnesinde Jiyeong'un regl döneminde annesinin onu kıyafetindeki kan lekesi nedeniyle uyararak odasına göndermesi, bu bastırmanın gündelik yaşamdaki ifadesi hâline gelir: "(...) [A]nnesi telaşla kızını dürterek gözüyle önünü işaret eder ve Jiyeong büyük bir suç işlemiş gibi kaçarcasına odasına giderek kıyafetlerini değiştirdi" (Cho, 2021, s. 48). Bu sahne, kadın bedeninin "doğal" işlevlerinin nasıl utanç ve gizlenme duygularıyla örtüldüğünü, bedenin hem biyolojik hem de kültürel olarak nasıl dışlandığını açıkça ortaya koyar. Kristeva'nın (1982) vurguladığı biçimiyle abjeksiyon, bireyin bastırdığı şeyi bir yandan dışlarken bir yandan da ona ait olması gerilimini taşır. Jiyeong'un bu gerilimi hem annesiyle kurduğu kadınlık aktarımı hem de toplumla kurduğu sessizlik ilişkisi üzerinden belirginleşir. Kristeva'nın psikanalitik çerçevesi, kadın bedeninin kültürel dışlanma biçimlerini anlamada önemli bir zemin sunarken; Irigaray'ın özne ve dil kuramı, bu dışlanmanın söylemsel boyutlarını açıklamak açısından tamamlayıcı bir perspektif sunar.

Luce Irigaray'a (1985) göre ataerkil düzen, kadını yalnızca erkek öznenin karşıtı olarak kurar; bu kurgu içerisinde kadın, kendi sesine ve deneyimine ulaşamaz. Irigaray, ataerkil söylemin, kadını hem toplumsal hem de dilsel düzeyde "öteki" konumuna yerleştirdiğini, bu nedenle de kadının kendi bedeniyle ve arzularıyla doğrudan ilişki kurmasının engellendiğini belirtir. Kadının fiziksel varlığı bu sistemde çoklu, akışkan ve birden fazla erojen bölgeden oluşan yapıyla, patriarkanın özdeşlik ve tekillik üzerine kurulu özne modeline uymaz. Bu uyumsuzluk, kadının dilini "sabitlenemez" ve "temsil edilemez" kılar. Irigaray'a göre (1985), kadın sadece erkek diliyle konuşabildiği ölçüde kamusal söylemde yer

bulur; bu da kadının kendi sesine sahip olmasını değil, erkeğin yapısal çerçevesinde var olmasını mümkün kılar. “Kadının sesi bastırılır; konuştuğunda bile kendi arzusunu dile getiremez çünkü onun dili, erkek öznenin söyleminde zaten önceden belirlenmiştir” (s. 85). Bu nedenle kadın hem bedensel hem de söylemsel düzeyde kendi öznelliğini kuramaz. Irigaray’ın kuramsal çerçevesi, Jiyeong’un annelik deneyiminde somut karşılıklarını bulur ve bu bastırılmış özne hâlinin somut bir yansımasıdır. Annelik, Kore kültüründe kutsal bir rol olarak sunulsa da Jiyeong’un deneyiminde bu kimlik, görünmezliğin ve yalnızlığın meşruiyeti hâline gelir. Onun şu sözleri, kadın bedeninin biyolojik ve duygusal düzeyde de nasıl nesneleştirildiğini gösterir: “Ben... çok yorgunum. Uyuyamam, dinlenemem. Bedenim bana ait değilmiş gibi” (Cho, 2021, s. 89). Burada Jiyeong’un yorgunluğu fiziksel bir tükenmişliğin ötesinde, öznenin bedeninden ve sesinden koparılışının göstergesidir.

Ev içi emeğin eril söylem içinde “yardım” olarak tanımlanması, ataerkil ideolojinin gündelik dil yoluyla yeniden üretildiği alanlardan biridir. Jiyeong’un eşine verdiği “Yardım edeceksin, çocuk yetiştirmeme yardım edeceksin... Burası senin de evin değil mi? Çocuk senin de çocuğun değil mi?” (s. 119) tepkisi, bireysel bir çıkış olmanın ötesinde kadınların kolektif biçimde bastırılmış öfkesinin dışavurumudur. Bu noktada Luce Irigaray’ın (1985) “kadının ötekinin diliyle konuşmaya zorlandığı” yönündeki tespiti belirleyicidir; Jiyeong’un bu çıkışı, kadına yüklenen rollerin ve bu rollerin anlatım biçimlerinin sorgulandığı bir kırılma anıdır. Eril dilin “yardım” gibi sözde destekleyici ifadelerle kadının asli emeğini ikincil konuma indirgemesi, söylemsel ve yapısal bir dışlamanın parçasıdır. Jiyeong’un tepkisi, bu dışlamaya karşı sesin yeniden kazanılması ve kadınlık deneyiminin kendine ait bir dille ifade edilmesi yönünde güçlü bir adım olarak değerlendirilmelidir.

Jiyeong’un çalışma yaşamına dair gözlemleri, kadın emeğinin ekonomik ve sembolik olarak da değersizleştirildiği bir sömürü rejimini ortaya koymaktadır. Özellikle fabrika işçisi kadınların deneyimleri, “erkek kardeşlerinin okul harçlarını ödemek” gibi fedakârlıklarla tanımlanırken (Cho, 2021, s. 27) kadının kendi emeği, erkeklerin başarısı için harcanabilir bir kaynak hâline gelir. Bu noktada Irigaray’ın (1985) “kadının yalnızca değişim nesnesi değil, ekonomik bağış olarak değerlendirildiği” yönündeki tespiti belirleyici bir açıklama sunar.

Judith Butler'ın (1988) cinsiyetin "performatif" doğasına ilişkin yaklaşımı, Jiyeong'un deneyimlerini açıklamak için kuramsal bir çerçeve sunar. Butler'a göre toplumsal cinsiyet, bireyin sahip olduğu içsel bir kimlikten ziyade, zaman içinde tekrar eden ve normatif beklentilere göre şekillenen bir performanstır. Bu performanslar, kültürel olarak onaylanan ve tekrarlanan edimler aracılığıyla kadınlık gibi kimlikleri inşa eder. Jiyeong'un kulüp deneyimindeki "varlığınız bile bize güç veriyor" (Cho, 2021, s. 73) gibi ifadeler, kadının edilgen bir figür olarak performans göstermeye zorlandığını açıkça ortaya koyar. Ancak bu performans, normatif yapıya aykırı davranışlarla, örneğin hak talep etmek gibi, bozulduğunda kadınların sistematik biçimde bastırılması ya da dışlanmasıyla sonuçlanmaktadır.

Romanda, 2005 yılında yapılan bir ankette kadınların işe alınma oranının sadece %29,6 olduğunun belirtilmesi ve hiçbir işverenin "kadınları tercih ederim" dememesi (s. 77), Jiyeong'un deneyiminin bireysel bir ayrımcılıktan ibaret olmadığını, tersine kadınlık performansının belirli normlara uyduğu sürece meşrulaştırıldığı bir patriarkal yapı tarafından şekillendirildiğini gösterir. Butler'ın vurguladığı üzere, toplumsal cinsiyet performansı yalnızca görünür kimlikleri üretmekle kalmaz, aynı zamanda bu kimliklerin kabul göreceği dar normatif alanları da belirler. Jiyeong'un iş yaşamında kurumsal ayrımcılığa maruz kalışı, toplumsal cinsiyetin süregelen biçimde tekrarlar aracılığıyla kurulduğunu ve bu tekrarların dışına çıkan her öznenin görünmezliğe veya cezalandırmaya maruz kaldığını gösterir.

Toplumsal cinsiyetin performatifliği kamusal alandan bireyin aile içi ilişkilerine kadar yeniden üretilmektedir. Kadın kimliğinin kültürel olarak yeniden üretildiği en erken ve en etkili alanlardan biri, aile yapısıdır. Jiyeong'un annesiyle ilişkisi, kuşaklar arası bağ değildir. Ataerkil değerlerin içselleştirilerek nasıl aktarıldığının da sembolüdür. Jiyeong'un kendini "annesinin uzun etekliğinin ucuna yapışıp kalmış küçük ama ağır bir taş parçası gibi hissetmesi" (s. 29), kadınlığın bireysel bir özneleşme süreci olmaktan çok, geçmişten miras kalan bir yük haline geldiğini göstermektedir. Bu sahne, Irigaray'ın (1985) ataerkil düzende kadının sadece "ötekinin içinden temsil edilen" bir varlık olduğu yönündeki saptamasını destekler.

Annesinin doğum sonrası söylediği “Sonraki oğlan olur” (Cho, 2021, s. 117) sözü ise yalnızca bir temenni değildir. Kız çocuklarının değerinin erkek çocuklar üzerinden ölçüldüğü kültürel kodların yeniden üretimidir. Bu ifade, kadının toplumsal statüsünün aile içi konumlanışta bile eril normlara göre belirlendiğini, anneliğin dahi patriarkal sistem tarafından araçsallaştırıldığını ortaya koyar. Bu tür gündelik ifadeler, kadınların birbirlerine aktardığı sessiz bir boyun eğişin taşıyıcısı hâline gelirken, Jiyeong’un üzerindeki baskının içselleştirilmiş bir kontrol biçimi olduğunu da ifşa eder.

Toplumsal cinsiyet normları, kadın bedenini biyolojik bir varlık olmanın ötesinde kültürel anlamlarla yüklenmiş bir denetim nesnesi hâline getirir. Kadın bedenine dair toplumsal kodlar, regl gibi doğal bir sürecin yanı sıra cinsellik ve bekâret gibi kültürel kavramları da kuşatır. Jiyeong’un tanık olduğu “Çiğnenip tükürülmüş sakızı kim çiğnemek ister?” (s. 74) ifadesi, bekâretin bir “değer” kriterine dönüştürülerek kadın kimliğini ahlaki normlarla sınırlandırdığını açık biçimde ortaya koyar. Bu söylem, kadının cinsel geçmişinin onun toplumsal konumunu belirlediğini, bedenin ise bir anlamda denetime açık bir mülkiyet alanına dönüştüğünü yansıtır. Irigaray’a (1995) göre, ataerkil söylemde kadın bedeni hem arzusun hem de ahlakın sınırlarında konumlanır; dolayısıyla kadın hem temsil edilen hem de disipline edilmesi gereken bir varlık olarak çifte baskıya maruz kalır.

Kadınlığın kültürel temsilinin bu denetleyici doğası, anlatının merkezindeki kadın figürünün her deneyimin nasıl bir “görünmezlik” ve “sessizlik” rejimi içinde şekillendiğini açıklar. Toplumsal normlar tarafından çizilen kadınlık sınırları, bireyin öznel deneyimlerini ifade etmesini değil, belirli kalıplar içinde yeniden üretmesini teşvik eder. Bekâret, evlilik ve annelik gibi kimlik kategoriler, Jiyeong’un öznel varoluşunu tanımlamak yerine, onun adına konuşan kültürel metinler gibi işlev görür. Jiyeong’un yaşamı, kadına dair toplumsal beklentilerin nasıl içselleştirilmiş denetim biçimlerine dönüştüğünü gösterir. Butler’ın (1988) toplumsal cinsiyetin performatif doğasına yaptığı vurgu da Jiyeong’un deneyiminde açıkça karşılık bulur. Özellikle bekâret gibi kültürel anlamlarla yüklenmiş bir değer yargısı, kadının bedeni üzerinde ahlaki bir denetim mekanizması kurar. Bu mekanizma, kadın kimliğini

bireysel bir tercih ya da deneyimden çok, toplum tarafından belirlenmiş bir görevler dizisine indirger. Jiyeong'un yaşadığı yabancılaşma, bu rollerin onun adına konuşmasından kaynaklanır; kendine ait bir ses geliştirememesi, onu sessizlik ve görünmezlikle baş başa bırakır.

Kadınlık kimliğinin kurumsallaştığı en belirgin yapılardan biri olan evlilik, Jiyeong'un bireysel varoluşunu daha da sınırlandıran bir alan hâline gelir. Evlilik kurumu, Jiyeong'un bireysel özneleşme süreci açısından bir kırılma noktası oluşturur. Başlangıçta Daehyun'un evlilikteki aceleciliği Jiyeong için hem güven hem de yabancılik duygusu yaratır: "Jiyeong kocasına yeni bir gözle baktığını fark etti; daha güvenilir ama aynı zamanda tuhaf bir şekilde daha yabancı biri gibiydi" (Cho, 2021, s. 107). Jiyeong'un evliliğe hem güven hem de yabancılaşma duygusuyla yaklaşması, onun bu sistem içinde birey olarak görülmediğini, "eş" ya da "anne" gibi rollerle tanımlanma baskısı hissettiğini gösterir. Kadının kimliğini yalnızca eş ve anne olma üzerinden kuran ataerkil normlar, bu rolleri kadının "gerçekleşmiş hâli" olarak dayatmakta; ancak kadın bu rolleri üstlendiğinde bile değersizleştirilmekten, emeğinin görünmez kılınmasından kurtulamamaktadır.

Jiyeong'un annelik deneyimi, Kore toplumunda kadına yüklenen kültürel normların yarattığı çelişkiyi açık biçimde görünür kılar. Konfüçyüsçü değer yargılarının hâkim olduğu bu toplumsal yapıda annelik, yüceltilen ve kutsanan bir kimlik olarak sunulsa da Jiyeong açısından bu rol, görünmezliğin, yalnızlığın ve tükenmişliğin alanına dönüşür. Zira Konfüçyüsçü düşünce sistemi, kadını ev içi rollerle sınırlandırır; fedakârlık ve itaat gibi erdemleri kadınlıkla özdeşleştirerek bu normları doğal ve değişmez bir yapı olarak meşrulaştırır. "Kadın fedakârlıkla güzelleşir, ancak anne olduğunda anlam kazanır" (Azertürk & Akman, 2018, s. 3) anlayışı, yalnızca geçmişin geleneksel değerlerini temsil etmez, aynı zamanda günümüz kadınının içselleştirdiği kültürel belleği de şekillendirmeye devam etmektedir.

Toplum, anneliği kutsarken bu rolü üstlenen kadınları gündelik yaşamın fiziksel ve duygusal yükleriyle baş başa bırakır. Kadının emeğini görünür ve meşru bir toplumsal değer olarak kabul etmemektedir. Jiyeong'un parkta tanık olduğu "Bu devirde kadın olmak varmış... Kocanın maaş kartı

cebinde, elinde kahve... Ana kene parka çıkmış” (Cho, 2021, s. 136) ifadesi, evde çocuk büyüten kadınların yük olduğu, üretkenlikten uzaklaştığı yönündeki cinsiyetçi algının somut bir tezahürüdür. Bu küçümseyici söylem, kadınların annelik ve ev işlerinde özverili olmalarının hiçbir biçimde değer görmemesinin kültürel temelini gözler önüne serer.

Jiyeong’un bu söyleme tepkisi, bireysel bir çıkış değildir. Kadın emeğinin sistematik olarak değersizleştirilmesine karşı bir bilinçlenmenin ifadesidir: “Acıdan inleye inleye çocuk doğurdum. Ve onu kendim büyütebileyim diye hayatımdan, kariyerimden, hayallerimden, kendimden, her şeyden vazgeçtim. Ve sonuçta ana kene oldum. Söylesene, ben daha ne yapayım?” (s. 137). Bu cümle hem toplumun kadına dayattığı özveri beklentisini hem de bu özverinin ardından gelen yok sayılmayı çarpıcı biçimde dile getirir.

Bu bağlamda Jiyeong’un evliliği ve annelik deneyimi, onun özne olarak var olma mücadelesiyle doğrudan bağlantılıdır. Evlilik ve annelik, toplumun gözünde kadını “tamamlayan” kimlikler olarak idealize edilse de bu kimliklerin içinde kadınlar sıklıkla yalnızlaşmakta, görünmezleşmekte ve kendi varlıklarını ifade edemez hâle gelmektedir. Jiyeong’un annelik deneyimi, özneleşme çabasını sekteye uğratan bir bastırma mekanizması olarak işlev görür. Irigaray’ın kadınların “kendi diline ulaşamadığı sürece yalnızca işlevsel bir varlık” olarak kalacağı yönündeki saptaması, Jiyeong’un sessizliğinde ve içsel çözülmesinde vücut bulur. Burada Butler’ın (2005) toplumsal cinsiyetin performatif doğasına ilişkin yaklaşımı, Jiyeong’un yaşadığı kimlik çözülmesini kavramak açısından da aydınlatıcıdır. Jiyeong’un annelik rolüne dair toplumsal beklentileri yerine getirmeye çalışması, aslında bu normatif performansı sürdürme çabasıdır. Ancak bu tekrarlar özneleşmeye değil öznenin kaybına yol açar çünkü Butler’ın da (2005, s. 230) belirttiği gibi toplumsal cinsiyet performansları özneyi kurarken aynı zamanda onu sınırlandırır. Jiyeong’un kendi deneyimlerine dayalı bir dil geliştirememesi, bu performatif yapının içinde öznelliğinin bastırıldığını gösterir.

Jiyeong’un yaşadığı psikolojik çözülme, sadece bireysel bir kırılma olarak değil aynı zamanda ataerkil yapıların kadına dayattığı normatif rollerin uzun vadede yarattığı yıkımın bir sonucu olarak değerlendirilmelidir.

Roman boyunca kadının emeği, bedeni ve sesi sistematik biçimde bastırılırken; Jiyeong'un duygu dünyasında biriken bu baskı, sonunda kimliğin parçalanmasıyla sonuçlanır. "Ben gençliğimi, sağlığını, işimi, arkadaşlarımı, sosyal çevremi, kariyer planlarımı, geleceğimi... hepsini kaybedebilirim" (Cho, 2021, s. 113) cümlesi, onun sadece sosyal haklarından değil aynı zamanda kendi geleceğini kurma imkânından da vazgeçmek zorunda kaldığını ortaya koyar.

Jiyeong'un iş yaşamından uzaklaşması, onun hem ekonomik hem de varoluşsal düzeyde bir boşluk yaşamasına neden olur. "Aslında işinin ona nasıl bir koruma kalkanı sunduğunu görüyordu" (s. 120) ifadesi, kadının kamusal alanda özneleşebilme imkânının nasıl elinden alındığını açıkça gösterir. Jiyeong'un evin içine çekildikçe yalnızlaşması ve görünmezleşmesi, Irigaray'ın "ötekinin diliyle konuşmaya zorlanan kadın" konumunu doğrudan yansıtır.

Bu yalnızlık ve yabancılaşıma, romanın ilerleyen bölümlerinde Jiyeong'un psikolojik çözülme yaşamıyla dramatik bir biçimde görünür hâle gelir. Jiyeong, bir süre sonra çevresiyle iletişim kurmakta zorlanmaya başlar ve zaman zaman başka kadınların kimliklerine bürünerek konuşur. Bu durum, sadece bireysel bir ruhsal bozukluk değil, bastırılmış kadın deneyimlerinin bedensel düzlemde dışa vurulan kolektif bir kimlik sarsıntısıdır. "Her seferinde başka biri olması" ve bu kadınların "hepsinin Jiyeong'un tanıdığı kadınlar olması" (s. 138), onun bireysel belleğinin sınırlarını aşarak kadınlara ait bastırılmış bir kolektif hafızayı taşıdığını ortaya koyar.

Bu bağlamda Kristeva'nın "semiyotik dil" kavramı açıklayıcı olur: Kadınların dile getiremedikleri bastırılmış deneyimler, semboller, jestler ve bedensel tepkiler yoluyla, yani semiyotik düzeyde geri döner (Kristeva, 1982). Jiyeong'un başka kimliklere bürünmesi hem dillendirilemeyen kadınlık deneyimlerinin hem de toplumsal şiddetin bedende birikerek nasıl bir psikosomatik patlamaya dönüştüğünün göstergesidir. Jiyeong'un giderek içine kapanması ve sessizleşmesi, sadece toplumsal baskının değil, aynı zamanda kendine ait bir ifade biçiminin eksikliğinin sonucudur. Bu sessizlik, görünür bir baskıdan çok, kadının dilinin toplum tarafından tanınmamasıyla oluşan yapısal bir silinmeyi işaret eder. Toplum

tarafından dışlanan kadınlık deneyimi, bu anlatıda bireysel bir psikolojik kırılmanın ötesinde, bastırılmış kolektif belleğin anlatısal düzeyde geri dönüşü olarak işlev görür. Kristeva’nın da belirttiği gibi öznenin dışladığıyla yüzleşmesi, çoğu zaman onun kimliğinde bir sarsıntıya neden olur. Jiyeong’un yaşadığı çözülme, kadın kimliğine yönelik ataerkil dayatmaların ve bastırılmışlıkların taşınamaz hâle geldiği bir politik kırılma olarak okunabilir. Bu noktada Jiyeong’un kimliğinin parçalanması, bireysel bir rahatsızlıktan çok, toplum tarafından şekillendirilen kadınlık normlarına verilmiş bedensel ve anlatısal bir yanıtıdır.

Kim Jiyeong, Doğum: 1982, Güney Kore’de yalnızca bireysel bir kadın hikâyesi anlatmakla kalmamış; aynı zamanda toplumsal cinsiyet eşitsizliğine yönelik geniş ölçekli bir farkındalık dalgası yaratmış, feminist tartışmaları kamuoyunun merkezine yerleştirmiştir. Roman, kadınların gündelik yaşamda maruz bırakıldıkları ayrımcılık biçimlerini sıradan deneyimler içinden görünür kılar. Böylece feminist bilincin kültürel alandaki taşıyıcılarından biri hâline gelir. Özellikle Jiyeong’un yaşam öyküsü aracılığıyla kurulan anlatı, kadınların bireysel deneyimlerini kolektif bir bellek düzlemine taşıyarak, toplumun sessizlik normlarını sorgulayan bir metne dönüşmüştür.

Eserin yayınlandığı 2016 yılından kısa bir süre sonra ulaştığı 1 milyonu aşkın satış rakamı (Y. Lee, 2020), sadece bir edebi başarının değil aynı zamanda toplumsal bir ihtiyacın, bastırılmış bir anlatma arzusunun tezahürü olarak değerlendirilmelidir. Romanın Korece dışında farklı dillere çevrilerek uluslararası edebi arenada yer bulması, yalnızca yerel değil, küresel feminist tartışmalar içinde de dikkate değer bir konum kazandığını göstermektedir. Irene (Red Velvet) gibi popüler kültür figürlerinin bu eseri okuduklarını beyan etmeleri sonrası maruz kaldıkları eleştiriler ve sosyal medya linçleri, romanın ataerkil yapılar açısından nasıl bir tehdit olarak algılandığını ortaya koymaktadır.

Y. Lee (2020), romanın toplumsal yankısını kadınların “bireysel hikâyeleriyle yalnız olmadıklarını fark etmeleri” (s. 151) ve sessizliklerinin kolektif bir hafızayla birleşmesi olarak açıklar. Bu yorum, romanın sadece bir temsil alanı sunmakla kalmadığını; aynı zamanda kadınların özneleşme süreçlerine katkı sağlayan bir edebi müdahale işlevi gördüğünü de ortaya koyar. Roman, kadın öznesi yaşantısının meşrulaştırıldığı bir kamusal

alan açarken, aynı zamanda toplumsal yüzleşmeyi tetikleyen kültürel bir uyarana dönüşmüştür. Bu görünürlük, edebiyatın ötesine geçerek dijital mecralarda kolektif bir ifade biçimine dönüşmüştür.

Jeong'a göre (2020), dijital feminizmin yükselişiyle birlikte kadınlar, bireysel deneyimlerini çevrim içi platformlar aracılığıyla kolektif bir mücadele diline dönüştürmüş; *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* ise bu dönüşümün edebi boyutunu temsil etmiştir. Bu nedenle roman hem estetik hem de politik bir metin olarak değerlendirilmektedir. Kadınların maruz kaldıkları sembolik ve yapısal şiddet biçimlerinin edebi olarak temsili, romanın kurmaca sınırlarını aşmasına ve doğrudan sosyal gerçeklikle ilişki kurmasına olanak tanımıştır. Roman, kısa sürede Güney Kore'de geniş bir kamusal tartışmaya yol açmış ve kadın okurlar tarafından bir tür kolektif öz yaşam anlatısı gibi sahiplenilmiştir. 2019 yılında sinemaya uyarlanması ve destek veren kadınların çevrim içi tacize uğraması gibi gelişmeler, romanın sadece edebi değil, doğrudan politik bir etki yarattığını kanıtlar niteliktedir. Bu bağlamda roman, edebi sınırları aşarak kültürel bir fenomene dönüşmesi nedeniyle hem güçlü bir metin hem de Kore feminist hareketinin etkin bir parçası olarak değerlendirilmelidir.

Sonuç

Bu çalışma, Güney Kore'de gelişen feminist hareketlerin tarihsel seyri, bu hareketlerin karşılaştığı anti-feminist tepkiler ve söz konusu gerilimin çağdaş edebiyattaki yansımalarını *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* romanı aracılığıyla inceleyerek feminist edebiyat eleştirisi bağlamında özgün bir katkı sunmayı hedeflemiştir. Araştırma, bireysel bir kadın hikâyesi yoluyla Güney Kore'de kadınların toplumsal cinsiyet temelli yapısal eşitsizliklere karşı yürüttüğü mücadelenin kültürel bellekteki iz düşümünü analiz etmiştir.

Kuramsal çerçeve olarak Judith Butler'ın toplumsal cinsiyetin performatif doğasına, Julia Kristeva'nın abjeksiyon kavramına ve Luce Irigaray'ın ataerkil dil eleştirisine başvurulmuş; bu kuramsal arka plan aracılığıyla, romanın temsilleri derinlemesine çözümlenmiştir. Jiyeong'un bedeni, emeği ve sesi üzerinden örülen anlatı sadece bireysel değil aynı zamanda kolektif bir bastırılma sürecini görünür kılmakta ve ataerkil yapının farklı alanlardaki sürekliliğini sorgulamaktadır.

Araştırma sonucunda ulaşılan en önemli bulgu, *Kim Jiyeong, Doğum: 1982* romanının yalnızca bireysel bir kadın hikâyesi anlatmakla kalmadığı, aynı zamanda kadınların toplumsal cinsiyet temelli maruz kaldığı yapısal eşitsizlikleri kolektif bir belleğe dönüştürdüğüdür. Roman, annelikten cinselliğe, iş yaşamından kimlik inşasına kadar pek çok temayı merkezine alarak kadın kimliğinin hem aile içinde hem de toplumsal alanda sistematik olarak görünmez kılındığı çok katmanlı bir gerçekliğe işaret etmektedir. Bu temalar üzerinden yapılandırılan analizlerde, kadınların görünür kılınmayan emekleri, patriarkal aile yapısı içindeki hiyerarşileri ve kadın bedeninin denetim altına alınması gibi meseleler romanın feminist açıdan güçlü bir temsiliyet sunduğunu göstermiştir.

Bu bulgular, feminist kuramla edebiyatın nasıl etkileşime geçtiğini açığa çıkarmakla kalmayıp, feminist edebiyat eleştirisinin sadece kuramsal bir araç değil aynı zamanda etik ve toplumsal dönüşüm odaklı bir pratik olduğunu ortaya koymuştur. Romanın güçlü dili ve kurgusu, kadınların yaşadığı sorunları dramatize etmenin ötesine geçerek bu sorunlara dair toplumsal bir farkındalık geliştirme çağrısında da bulunmuştur. Bu yönüyle *Kim Jiyeong, Doğum: 1982*, Güney Kore’deki güncel feminizm tartışmalarının toplumsal bellekteki etkisini edebiyat aracılığıyla görünür kılan örnek bir metin olarak değerlendirilmektedir. Roman, bireysel anlatı ile kolektif bilinç arasında bir köprü kurarak kadınların toplumsal roller, sessizlik ve görünmezlik deneyimlerini kuramsal bağlamda tartışmaya açmakta ve böylece feminist teori ile toplumsal gerçeklik arasındaki canlı ilişkiyi somutlaştırmaktadır. Böylece Butler, Kristeva ve Irigaray’ın kuramları, Jiyeong’un deneyimleri aracılığıyla edebi bağlamda somutlaştırılmış; bu sayede edebiyat, temsille sınırlı kalmayan, eleştirel ve dönüştürücü bir alana evrilmiştir.

Romanın yayımlandığı kısa süre içinde milyonlara ulaşan satış rakamı ve kamuoyundaki etkisi, bu metnin salt edebi bir anlatı olmadığını, Güney Kore’de bastırılmış kadın yaşantısının ortak bir hafızaya dönüştüğü kültürel bir kırılma anına karşılık geldiğini göstermektedir. Romana yönelik yoğun ilgi ve tepkiler, feminist seslerin toplumsal alanda hâlâ tartışmalı ve denetim altında olduğunu da ortaya koymuştur. Bu yönüyle eser hem bir anlatı hem de bir karşı duruş olarak değerlendirilmektedir.

Ayrıca bu çalışma, Kore örneğini aşarak daha geniş bir coğrafyada feminist edebiyatın dönüştürücü potansiyeline ilişkin yeni soruların ortaya çıkmasına zemin hazırlamaktadır. Gelecekteki araştırmalarda anti-feminist söylemlerin edebi temsilleri, kadınların dijital çağda kurduğu kimlik ilişkileri ya da farklı sınıfsal geçmişlere sahip kadın karakterlerin karşılaştırmalı çözümlemeleri gibi konular üzerine odaklanılması önerilmektedir. Böylece feminist edebiyat eleştirisi hem teorik hem de pratik düzeyde daha kapsayıcı bir boyuta taşınabilir.

Teşekkür: Yazarlar teşekkür beyan etmemiştir.

Etik Beyan: Bu araştırma etik beyan gerektirmemektedir.

Çıkar Çatışması Beyanı: Yazarlar çıkar çatışması beyan etmemiştir.

Hakem Değerlendirmesi: Dış bağımsız çift kör hakemli.

Finansal Destek: Yazarlar bu çalışma için finansal destek almadıklarını beyan etmiştir.

Acknowledgments: The authors declare no acknowledgment.

Ethical Approval: This study does not require ethics committee approval.

Declaration of Interests: The authors declare no competing interests.

Peer-review: Externally peer-reviewed.

Financial Support: The authors declare that this study received no financial support.

Kaynaklar / References

- Aile İçi Şiddetin Önlenmesi Yasası. (1998, 1 Temmuz). *Gwanbo (Resmî Gazete)* (Sayı: 13944). Erişim adresi: <https://theme.archives.go.kr/next/gazette/viewGazetteDetail.do?gazetteEventId=0028426049&actionType=keyword>
- Azertürk, S. İ. & Akman, T. (2018). Konfüçyüs'ün kadın görüşü üzerine. *Eskişehir Osmangazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 19(1), 19–37. <https://doi.org/10.17494/ogusbd.456909>

- Baik, M. (2019). The transition of feminist politics after the Korean #metoo movement: Toward 'politics of solidarity', *The Korean Review of Political Thought*, 25(2), 68-92.
- Butler, J. (1988). Performative acts and gender constitution: An essay in phenomenology and feminist theory. *Theatre Journal*, 40(4), 519-531. <https://doi.org/10.2307/3207893>
- Butler, J. (2005). *Cinsiyet belası: Feminizm ve kimliğin altüst edilmesi*. Metis Yayınları.
- Cheon, J. (2016). Gangnam-yeog sal-insageonbuteo 'megallia' nonjaengkkaji (From the Gangnam Station Murder Case to the 'Megalia' Debate). *Critical Review of History*, 353-381. <https://doi.org/10.1353/cj.2021.0044>
- Cho, N. (2021). *Kim Jiyeong, doğum: 1982*. (Çev. B. Tinkılıç). A7 Kitap Yayıncılık.
- Cho, Y. (2016). Rethinking the interrelations of popular movements and women's movements in the 1980s Korean literature. *Ulimalgeul*, 71, 241-273.
- Choe, J. (2021). *1980nyeondae yeoseong-undong: Jinbojeog yeoseong-undong-ui deungjang-gwa inyeom-eul neom-eoseon yeondae (Women's movement in the 1980s: The emergence of progressive feminism and solidarity beyond ideology)*. [Araştırma Raporu]. Hanguk Minjujuui Yeonguso.
- Cinsel Suçların Cezalandırılması ve Mağdurların Korunması Yasası. (1994, 5 Ocak). *Gwanbo (Resmî Gazete)* (Sayı: 12609). Erişim adresi: <https://theme.archives.go.kr/next/gazette/viewGazetteDetail.do?gazetteEventId=0028305998&actionType=keyword>
- Gang, I. (2013). Yeoseongjuui yeonguleul dol-aboda (Revisiting feminist studies). *Gyeongjewasahoe*, 100, 229-250.
- Irigaray, L. (1985). *This sex which is not one*. (Çev. C. Porter ve C. Burke). Cornell University Press.
- Irigaray, L. (1995). *Je, tu, nous: Toward a culture of difference*. (Çev. A. Martin). Routledge.
- İstihdamda Cinsiyet Eşitliği Yasası. (1987, 4 Aralık). *Gwanbo (Resmî Gazete)* (Sayı: 10802). Erişim adresi: <https://theme.archives.go.kr/next/gazette/viewGazetteDetail.do?gazetteEventId=0028204774&actionType=keyword>
- Jeong, E. (2020). Troll feminism: The rise of popular feminism in South Korea, (Doktora Tezi). University of York.

- Kancı, T. & Tarcan, U. (2022). Beden, abjeksiyon ve patriarkal tahakküm. *Alternatif Politika*, 14(2), 311–331. <https://doi.org/10.53376/ap.2022.11>
- Kim, H. (2011). 1980nyeondae ihu hangugsahoe bipanjeog gajogdamlon-ui byeonhwa: Bidongsiseong-ui dongsiseong (The change of critical family discourses in post-1980s Korean society). *Gajoggwa Munhwa*, 24(4), 166–195.
- Kim, L. (2011). The change of women's social status in Korea: Progress and reaction. *Asian Women*, 27, 45–66.
- Kim, R. (2017). The Megalians' project of the category of women and the solidarities: "The important thing is not 'who' but our 'plan'". *Journal of Korean Women's Studies*, 33(3), 109-140. <https://doi.org/10.30719/JKWS.2017.09.33.3.109>
- Kim, Y. (2019). Peminijeum yeolpung, eotteohge bol geos-inga (How should we understand feminist enthusiasm?). *Sahoejinboyeondae, Yeoleumho*, 87–115.
- Kim, J. & Kweon, Y. (2022). Why do young men oppose gender quotas? Group threat and backlash to legislative gender quotas. *Legislative Studies Quarterly*, 47(4), 991–1022.
- Kristeva, J. (1982). *Powers of horror: An essay on abjection* (Çev. L. S. Roudiez). Columbia University Press.
- Lee, A., & Chin, M. (2007). The women's movement in South Korea. *Social Science Quarterly*, 88(5), 1205–1226.
- Lee, J. (2019). The online-based women's movement in Korea after Megalia (Yüksek Lisans Tezi). Chungnam National University.
- Lee, M. (2011). Jendeojihyeong-ui byeonhwawa peminijeum-ui milae-1990nyeondae miguggwa 2000nyeondae hangug peminijeum damlon bigoyeongu (Changes in gender configurations and the future of feminism). *Yeoseongmunhag-Yeongu*, 26, 133–161.
- Lee, N. (2016). Misogyny, gender discrimination, and feminism: A feminist project of social justice surrounding the 'gangnam station 10th exit'. *Korean Journal of Cultural Sociology*, 47-186. <https://doi.org/10.17328/KJCS.2016.22..004>
- Lee, N. (2020). Hangug-yeoseong-undong-ui yeogsaleul eotteohge gieoghago gyeseunghal geos-inga? - 3·8 segye yeoseong-ui nal-eul maj-a (How should we remember and continue the history of the Korean women's movement?). *Issue and Review on Democracy*, 47, 1–18.

- Lee, S. (2023). Ethical discourse of an incomplete subject: Focusing on the modern female subjectivity in Kim Myung-Soon's novels. *Feminism and Korean Literature*, (59), 97-127.
- Lee, Y. (2020). A study on the aspects of gender expression in the translation of novel "Kim Ji-young Born in 82" -Focusing on women's speech expressions-. *Journal of the Society of Japanese Language and Literature, Japanology*, (88), 149-178.
- Ma, K., Kim, S. & Lee, J. (2016). Work and family policy framing and gender equality in South Korea: Focusing on the Roh Moo-huyn and Lee Myung-bak administrations. *Development and Society*, 45(3), 619-652. <https://doi.org/10.21588/dns/2016.45.3.010>
- Mun, E. (2016). Yeoseong-undong-eseo peminijeum-ui jali chajgi (Finding the place of feminism within the women's movement). *Naeil-Eul Yeoneun Yeogsa* (64), 53-64.
- Nah, Y. (2022). Feminist pedagogy for anti-feminist male youths in Korea. *Issues in Feminism*, 22(2), 33-77.
- Park, I. (2009). A study on primary factors of the subject building of the 'new' korean women's movement in 1980s -focused on the women's public education and discourse on 'women's humanization' from the Christian academy-. *Journal of Korean Women's Studies*, 25(4), 141-174.
- Park, S. (2013). Peminijeum ildongwa munhag-eseoui yeoseongseong byeon-iwa jeungsig gwajeong-Jeong-ihyeon jaggau jaggum-eul jungsim-eulo (A change & increase process of 'femininity' on feminism-theory and literature works-Focus on ee-hyun, jung's works-). *Eomunhag*, 121, 269-301.
- Seo, D. (2012). Jendeo jedohwau gyeolgwawa hangug yeoseong-undong-ui donghag (The outcomes of gender institutionalization and the dynamics of the Korean women's movement). *Aseayeongu*, 55(1), 162-192.
- Shin, S. (2011). Sinjayujuui sidaeui jendeo-geobeoneonseu: Guggagiguui jodojeog seontaegseong-gwayeoseongundong (Gender governance in the neoliberal era: Institutional selectivity and women's movements). *Peminijeum-Yeongu*, 11(2), 153-197.
- Temel Kadın Gelişimi Yasası. (1995, 30 Aralık). *Resmî Gazete (Gwanbo)* (Sayı: 13202). Erişim adresi: <https://theme.archives.go.kr/next/gazette/viewGazetteDetail.do?gazetteEventId=0028351306&actionType=keyword>